

يىل : ۱ صائى : ۱۰

يىللى

عثمانلى مملكتى ايجون ۱۲ غروش
روسىيە و عجمستان ايجون ۲ روبلە
باشقە مملكتلر ايجون ۵ فرانك

صايدى ۱۰ پارەيە

خلفە دوغرو

هفتە دەبر، نورن بوردى، طرفن مېقابېر

مدىرى : جلال ساھر

ادارەخانە

استانبولده نور عثمانىيە
جادەسند ۴۰۱ نومرولى
« تورك بوردى »

پنجشنبه ۱۳ - زىران ۱۳۲۹

« خلفە دوغرو » نىڭ دائىمى بازىچىلىرى

گورگولومزدره. دیدیلر. حاجی بوحالدن نمون دکلدی، قاشلارینی قاتارق «آکلات اوغلم». دیدی و باشنی اوکته اگدی.

دلقانی کندینی طوبایه رق مسئلهنی یاواش آکلانندی. لافک سوکنده سسی برازیتیره رک «قو قو وازمیدر؟» دیدی، ووصدی. باشنی قالدیردینی زمان سلیمان اغانک گوزلی براز یاشارمش گپی ایدی. مجلس هبتی هب دیکلورلردی. قو جه اختیار باشنی پک خففجه برقاق کره ساللایارق سرت باقیشتی دلقانلیک تاجکریه دیکدی. ویاواش برسله: «جانی اولوبده قورقامق اولماز، انسانی جسورایدن حیادر اوغلر، آکلادیگرمی؟..» دیدی.

علی سعاد

قزل ملو براق

بو یوک ایشچیلر

مدینه منوره یاقینده کوچوک برباغک کنازنده ایکی ایشچی ایشله مکده ایدی. قیسه بولی دولونجه اولانی چامورقاریبوره، اوزون بویلیسی ایسه کرییچ کسیدوردی. بواکی ایشچی بویه هرگون ایشله یوب کندی آلرینک امگیله پارا قازانیورلردی.

«ابو فریض» ادلی عربربونلره یناشوب تاگری سلامنی وردی. ایشچیلرده «علیک السلام» دیهرک برازیکله سنی قونوقدن دیله دیلر. عرب براز طورددن سوکرا دیدی:

— قازداشلر، ایکی گوندر آجیم. لطف ایدوب بکا براز اکلک وریگزنده آچلغمی کیده ریم. کرییچ کسن آدامک آللری چامورلی اولدینی ایچون آرقداشنه دونه رک دیدی که:

— قازداش، بنم ألم چامورل. لطف ایدوب آلکی شوهگه یه صوق، براز اکلک وار. اونی قونوق

آتیلدی. «جانم بونی بیلیمه جک نه وار؟ هرکس برکیل، قورقاقده وار جسورده. بن بالکز اوپک جسور ادا مایر قورقونک نه دیمک اولدوغنی بیلیرلمی بیلیمزلمی؟ بونی آکلامق ایستیورم» دیدی. بونک اوزرینه هپی ایکی اوچ نایه صوصدیلر.

سوکرا نهو صاحبی تمور: «بو بویه اولماز. بونی بریسه صورالم، باقم نه جواب ویرد. دیدی. صورالم، صورمایادن سوکرا قرار ووردیلر. ایچلرندن ایکی کیشی اختیارلرک یانه گیده جک، اوراده یتش بش یاشتی بولش اسکی قهرمانلردن قلعه چی حاجی سلیمان انایه بو مسئلهنی صوراجفندی. اولورمی اولور. هپی بردن «حاجی انا نهدرسه اونی قبول ایدرز» دیدیلر. حاجی سلیمان آغا عثمانیلرک ایلیک نظام عسکرندن پک گوزل یتشمش، وقتک الک ائی صوبیچلرندن اولان بو یوک ضد بطارک قلعه محافضلغنه براقدقاری امنیتی و جسور قومباراجیلر ایچنده برتانه گپی طایندشمسیدی. بوندن باشقه حاجی سلیمان آنا پک گوزل آته بیتر و دگنک اوینارمش. کوینه دونه لی یگرمی سکر سنه اولمش؛ بونجه زمانده سلیمان اغانک برکیمه یه فنا سوزسوبلدگی. برکیمه ناک آک اوافق حقنی یدگی، باشک کسبله گپی بیله یالان سوبله مکه تنزل ایتدیگی هیچ گورولممش. گنججلیر بگنمه مزملک ایتیمش. میراسی کدیگی وقت دلقانیلره: «اوغلر! بزم باپامادقلمیزی سزله یایاجقسکز. سززدن دها ائی اونمازسه کز حالمز یاماندر، دیردم آما سزی کندمدن ایلری گوربورم». دیر ایش.

نایسه مسافرلردن ایکی کیشی اودادن چیقیدیلر. نهو صاحبی باغچه ده کی کوپگی چاغیردی. کیدنلری ایصیرماین دیه ایکی سواجیلر اودایه واریدیلر. نهو صاحبی «خیر اوله اولادر» دیدی.

گنججیلرک بری گولمکه باشلادی: «اذنکز اولورسه حاجی آغا بابامزه برشی سؤال ایده جگزر». دیدی. «های های، حاجی هیمزک آغاسیدر، اذک یا شیمز، اذک

اوگرمه نديکندن «يا الله!» ديو ب عمارتک قايدنى قاعدى،
ايچرىدن گلن سس :

— قاي آچىقدىر، گيرىگىز .

ديدى . «ابو فريض» گيردى ، گوزينه عمرنده
ايشيمه مش اولدينى بر حال گوروندى . آرتيق دايانامايه رق :
— اوزاق بردن گلدم ، آچيم ، بگا براز يلك وريگىزدە
بيهم .

ديدى . اوساعت خدمتچيلر ، آل آل اوسته سويرده دك
«ابو فريض» دى دويوردىلر . «ابو فريض» بولذنى
يىكلرى گورونجه بوراسنى كنديسنه صالحق ورنه قورو
ألكك صاحبي ايكي ايشيجىنى خاطرلادى . كندى كنديسنه
ديدى كه :

— آدامچىقلر ، بگا يىكك بولنى گوستردىلر ، برازدە
اونلر ايچون آيرىماقلىق لايقيمدىر ؟ بلكه اونلر ، شهره
كله ميه جك قادار ايشله اوغراشيورلر . هيچ اولمازسه ،
داناراجقمده اونلرە براز ييه جك صاقلايمده گوتوروب
ويريم ؟ زاولليلر يك فقير .

تيرلنن يوشاقأ كىكدن ، طاتلى يىكلردن بر پارچه
آيروب جينه داناراجقمه قويغنه باشلادى . بو حالى
گورن خدمتچى صوردى :

— قارداش ، نيه اوغراشيورسين ؟ بويىگى آقشامه
كندىك ايچون صاقليورسەك ، زحمت ايتمه . آقشامه ينه
ويره جكلر . نه قادار ايسترسەك بوراده قال ، ييه جكسىز
قالمازسين . حقسىز يره كندىگه زحمت ويرمه . بوراده سگا
«يوق» ديه جك بولونماز .

«ابو فريض» بونى ايشيدنجه ديدى كه :

— قارداش ، سن بو عربى طمعكار بيلمە . بن
بونلر آقشامه صاقلايمورم . شهرك كنارنده ايكي ايشيجى
گورمىشدم ؛ اونلرە صوك درجدهه آجى ياسيم گلدى .
زاوالليلر ، كونشك آلتنده ايشليورلر . برى جامور
قارييور ، اوتكه كرىيچ كسيور . اونلردن برازا ألكك
ايسته مشدم ؛ آزا ألككلى بيله اوقادار قورو ايدى كه

قارداشمزه ورنده يسين . الله بى آج قويماز ،
كندى كيتير .

جامور جي هكبه نك گوزنده اولان اوگونكى آزيقلىرى
قورو آزا ألككى چيقاروب قونوغه ورندى . عرب
ألككى آلهرق خوشنوداقى كيتيردى . ألكك هم قورو،
همده آرپادن ايدى ؛ عربك ديشى كه مدى ، ديدى كه :
— قارداشلر ، تاگرى سزدن راضى اولسون .

لاكن بو آرپا ألككى اوقدار قورو كه ييه ميورم . جامور
قاران ايشيجى ألككى آلدقن صوكرا جواب ورندى :

— قارداشم ، اوله ايسه ، مدينه به گيت ؛ اوراده
قريش محله سنده بصره سردارى حضرت حسنك اوى
وار . اوراده نه ايسترسەك سگا وريرلر ؛ چونكه سردار
حضرتلىرى بك جورمدر آدمدر ، گيجه كوندوز آچلره
ألكك وريز ، اورايه كيتسەك سنى دويونجه ميه قادار
يدىرلر .

عرب ، بو سوزدن سوينه دك مدينه به دوغرى
بوللاندى . ايشيجيلرده تكرار ايشلرينه قويولدىلر .
مناردن مؤذنك «الله اكبر» سسى گلدى ؛ ايشيجيلر
ايشلرينى براقدىلر . آبدست آلوب نمازه دوردىلر . ايشيجيلر
تاگرى تعالى به قارشى اوقدار نمازه و نيازە دالمشردى كه
پارماقلىرى كسەك دويمازلردى .

..

مدينه منوره ده قريش محله سنده گوزل برورده بصره
سردارى حضرت حسنك گوزل بر عمارتى واردى .
حضرتك موقتعاغنده كونده غمش بش آلتون هاوان
دوكولديكى خلق آراسنده سويله نيردى . كونده نيجه ييك
فقير ، حضرتك ألككى يىكده ايدىلر . جورمدلگى
مدينه ده ، بصره ده ، حتى بوتون عالمده مشهور ايدى .
هر كيم اونك عمارتنه كلسه «يوق» سوزى ايله گرى
كونده ريلزدى . ألكك آلى ايچون كويلردن ، قصبه لر دن
كلن خلقك حدى حسابى يوقدى . «ابو فريض» ده بونى

اگر ايجە دوشونوب سوزلرمك دوغرولفنى
آڭلادىڭىز سە بوندن سوڭرا ياورولرىڭىز كىيە جىڭنى ،
ايجە جىڭنى ، اوشو زمانلرى دە سىت يىلگىلرىڭ
كوستردىڭى تىرىلەر اويدور ، وجودلرىنە ، خويلرىنە
اومولاز خدمتلر ايدىر سىز .

بوفالدى امكلىرىڭىز دە هيچ بوشنە كىتمىز . برپارچەسى
ياورولرىڭىز كۆك - آلتون طوبى - كىيە صاغلاق اولوب
هەكمىلەر ، هوجالەر محتاج اولماسىلەر درحال قارشىلانير ،
دىگر پارچەسى دە يوردىڭىز خىرى دوقوناقق وسنداش
يەشىد بىردىڭىز آڭلاشلىقىن زامان آلاڭىڭىز دىعالەر
اقران وامنال آرمىندە اوقوناقق رحمتلەر (الله) دىوانىدە
يوردىڭىزى آراتىر .

اى آنا بابا اولان يوردداشلرم ، ايشىڭىز هم نازك ،
هم دە پىك شرفلىدر . وجود ، فكر تربىلرىڭ ايلك
تمللىرى ھې سىزك اللرىڭىز آتلاچقدىر . فكرى وجوددن
آرى تربىلە ايتك ايتىن اسكى اصوللرڭ بوشلغى ھې
مىدانە چىقدى . (نقل) آناڭىڭ كوكارى وجود ايجندە
ارلدىنى آرتق آڭلاشلىقى . اولجە ظن اولدىنى كىيە
آيرىلر غىرىلر اولمادىنى تىماما بىلىدى .

ياورولرى صوغوقدن صاقىنق ايجون صارق ،
گىدىرمك ايشلرى دە طبىق بولىدەر . بىلىڭىڭ ، تجربەڭ
آيدىنلادىنى نورلى يوللردن يورويوب جىگر بارەسى آز ،
سادە گىدىرلر ، او كوردە وجودلرى ھوادن وزيادن
محروم براڭايانلر صاغلاق و كوزل خويلى انسان يەشىدىن
خىرلى كىمەلەردەر .

زواللى چوجوقلرى فضلە گىدىروب صوغوق آلەحق
قورقوسىلەر قالىرلر دە بويوتلردە بىلمە يەرك ماتى نە زيانلەر
اوغرايدىرلر . زىرا اويلە صىقىدى آلتندە بويوين ققارلەر
كوزل خويىلر اوغراياماز . ياك چركىن طبعىتلر برلشور ،
ياخود بوتون بوتون بوش قالير .

يىەمدە ، بونك اوزرىنە نى يورايە كوندردىلر . بن بورادە
قازىنى دويورنچە اونلرڭ ايلىڭنە قارشىلىق كوستىرمك
ايجون برازىلك كوتورمكى ايتىدەم . ايلىڭە ايلىك يانماق
ياقىشىرى !

خدمتى بوسوزلر اوزرىنە كولو مىسەدى دە عربە
دىدى كە :

— قارداش ، زىمت چىكمە . او ايلكى ايشى سىڭ
ايلىڭىڭە محتاج دىگىلەر ؛ اونلر ملتە خدمت ايتىكارى
ايجون ايشىڭىڭ ايدەرك اللرىڭ اىڭىلەر قازايدورلر .
بو صورتلە چولوق چوجوقلرىنى بىلىدورلر .

« ابو فريش » بو سوزدن شاشىراق سوردى :

— قارداش ، او ايلكى ايشى كىملەردەر ؟

— كرىيچ كىسەن خليفە اميرالمؤمنىن حضرت
عمر الفاروق (رضى الله عنه) در ، حضرت حسنك
آنتىمە سىدر ؛ جامور قازانى ايسە خليفەڭ قاين اتاسى
و سردارك باباسى اميرالمؤمنين حضرت على (كرم الله
وجھه) در . تكرار سويلمە كە بو ذاتلر ، سىڭ ياردىمىڭە
محتاج دىگىلەرلر . اونلر ايجون ھى شى ممكندر .

« ابو فريش » بوسوزى ايشىدنىچە آغلادى ...

دىمك بويوك ايشىچىلر بويلە عمر كچىرىيور ، و بويول ايلە
ياشاياچقلىرى قازايدورلر .

ياكودە منتشر « اقبال » غرەتە سندن :

صاحب

بابا اوگودى

— ۸ —

كچن اوگودەمدە ، چوجوقلەر صرە ايلە ، ترتيب
ايلە باققىدن ، حتى آنا سودىنى بىلەر اويولەدە ازمىر مەكەن
نە قادار تربىلە فايدالرى مىدانە كە جىڭنى اوقودىڭىز .